

Baýdeniň gyra çekilmegi we bulut illýuziýasy

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 26 января, 2025

Baýdeniň gyra çekilmegi we bulut illýuziýasy BAÝDENIŇ GYRA ÇEKILMEGI we BULUT ILLÝUZIÝASY

Goňşym Neýl birdenkä «Şo buluda seretsene, asmandan geçip barýan pil ýaly bolup görünýär» diýdi. Goňşy wholemyň pikirine goşuldym, bulut az-kem pile meñzeýärdi. Birnäçe sekuntlyk sessizlik boldy, soňra özümi Donald Trampyň Ak Tama barýan buludydygyny aýdyp durka dürsedim. Goňşym syýasata galtaşýan islendik gürrüne hemise garşı bolýandygy we gazetlere göz aýlanda diñe at çapyşyklary baradaky habarlar bilen gyzyklanýandygy üçin meniň aýdýanylarym göwnüne ýaramady. Şonuň üçin gaharlanjak boldy we nägilelik bildirip: «Bu idiotsyň pile näme dahyly bar?» diýdi. Goňşy wholemyň gödekligine şobada nägilelik bildirdim we diñe degişyändigimi aýtdym. Goňşumyň bu sözi

Respublikan partiýanyň simwoly boýunça göz-görtele bilyän zadynyň ýokdugynyň üstüni açypdy. Bu simwolyň geçmişi XIX asyra çenli uzaýar we «Noel baba» ýa-da «Sam akgä» simwoly ýaly meşhur syýasy karikaturaçysy Tomas Nasta degişlidir. Has soňra Respublikan partiýanyň simwolyna öwrüldi. Beýleki bir ýandan penşenbe gününüň agşamy geçirilen we täç geýme dabarasyna meñzeýän Kongresde Trampyň prezidentlik ýaryşyna goýan kandidaturasyny resmi taýdan makullady.

Goňşym Neýl bilen aramda bolup geçenler Ak Tamda hökümet kürsüsünde oturan adam bilen gyzyklanmaýan adamlaryň biperwaýlygyny görkezýärdi. Emma azlyk bolan bu adamlar ABŞ-nyň prezident saýlawlaryna dünýäniň iň güýcli ýurtlarynyň ýer ýüzünüň ähli meseleleri boýunça kararlaryna gözegçilik edýändigi üçin metbugatdaky «dünýäniň iň güýcli adamy» kesgitlemesiniň kime berilendigine üns bermegiň gerekdigini duýanoklar. Munuň bilen baglanyşyklylykda dünýädäki dolandyryş gatlaklarynyň köplüğiniň ilkinji nobatda Wans bilen birlikse prezident Trampyň ikinji döwür Amerikasynyň hötdesinden nädip gelinjekdigi, ikinjidenem ikisiniň içerki meseleleriň nädip hötdesinden geljekdikleri boýunça dürlü bolup biläýjek ähtimallyklara taýýarlanmaga başlandyklary ne-hä bir syr, ne-de geň galdyryjy däl. Bular ýaly çemeleşmelere düşünip bolar, hatda geregem. Düşünip bolmaýan we hatda gulkünç ýeri käbir adamlaryň asmandan geçýän bulutlara, hyýaly güýclere görä şekilleri bermäge meñzeş illýuziyalara özlerini aldyrmagydyr. Munuň bir mysaly prezident Jo Baýdeniň prezidentlik ýaryşyndan çekilendigini mälim etmegini nädip birden köpleriň Trampyň ýeňisini gutarnykly saýmagyna getirenligidir. Hawa, bütin jemgyyetçiliği seljerip bilmegiň respublikan kandidata demokrat garşıdaşy Baýdenden has köp tarapdar gazandyrandygy dogry. Emma haýsydyr bir demokratik ýurtda kandidatlaryň biriniň beýlekileriň garşysynda ymykly ýeňiş gazanjakdygyny aýtmagyň logiki taýdan ylalaşyp bolmajak zatdygy-da dogry. Her saýlawda sýurpizlere garaşybermeli. Hasam beteri Kamala Harrisini kandidaturası Demokratik partiýa tarapyndan tassyklansa ýagdaýlar düýpgöter üýtgäp biler. Bular ýaly anyk çaklamalary orta atmak futbol boýunça dünýä çempionatlarynda ýygynny toparlaryň üstünde pully jedele girme duzagyna meñzeýär. Taryhsa çaklamalaeyň hakykatda illýuziyadygy orta çykanda köp adamyň başdan geçirilen sarsgyny barada gaty kän mysallary berip bileris.

Şunuň bilen baglanyşyklarykda Ysraýylada ekstremistik radikalizm bilen häsiýetlendirilen tarapyň başyndan bări Trampyň ýeňisiniň üstünde jedele girendigi belli we Binýamin Netanýahunyň Baýdeniň çekilmegi bilen garaşylýanlaryň hasam güýçlenmegi tebigy. Emma bu partiýa we onuň orbitasyndaky hemmeler palestin meselesiniň, palestin halkynyň we ykbalynyň ha ol respublikan bolsun, ha-da demokrat, diňe amerikan prezidentiniň çalyşmagy bilen aradan aýryljagyny pikir edýän bolsa, bu onuň ötegçi bulutlar ýaly geldi-geçer ham-hyýallara özüni aldyrandygyny aňladýar.

Bekir UWEÝDA.

Çarşenbe, 24.07.2024 ý. Publisistika